**DOSAR NR. 4-23163994-12-4-17112023 (4-3698/2023)**
**- CEBANU Cristina- art.63 alin.(1) Cod contravențional**

# H O T Ă R Â R E
**ÎN NUMELE LEGII**

**30 mai 2024**
**mun.Chişinău**

**JUDECĂTORIA CHIŞINĂU (SEDIUL BUIUCANI)**

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Vitalie BUDECI
Grefier – Veronica NICU-DEMIAN

în lipsa:
- Persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional – CEBANU Cristina
- Agentului constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău – GUȚU Vasilii

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, întocmit în privința lui

**CEBANU Cristina**, născută la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliată în **********, **********,

în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova.

## A C O N S T A T A T :

1. CEBANU Cristina, nu a îndeplinit corespunzător obligațiunile de întreținere și educare a copilului minor, care în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul. Astfel, CEBANU Cristina a comis contravenția prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional.
2. Drept consecință, la 06.11.2023, agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău, GUȚU Vasilii, a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998, în privința lui CEBANU Cristina, în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional.
3. La 16.11.2023, în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), a parvenit demersul înaintat de către Inspectoratul de Poliție Botanica al DP mun.Chișinău, privind examinarea cauzei contravenționale pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, întocmit în privința lui CEBANU Cristina, în temeiul art.63 alin.(1) Cod contravențional, prin intermediul PIGD cauza menţionată fiind repartizată pentru examinare la data de 17.11.2023, judecătorului Vitalie BUDECI, fiindu-i atribuit numărul de referință 4-3698/2023.

**Poziția participanților la proces și procedura de citare**

4. Pentru a asigura prezența în cadrul ședinței de judecată a *persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional CEBANU Cristina*, grefiera a expediat citație la adresa acestei, care a fost restituită instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat". În acest sens, instanța de judecată apreciază că procedura de citare a fost respectată, și respectiv, prin prisma art.455 alin.(3) Cod contravențional, potrivit căruia neprezentarea în ședință a făptuitorului legal citat fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, s-a dispus examinarea cauzei în absența acesteia.

5. Pentru a asigura prezența în cadrul ședinței de judecată a *agentului constatator GUȚU Vasilii,* grefierul a expediat la adresa electronică a instituției din care acesta face parte o citație, fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la materialele cauzei contravenționale, însă indiferent de acest fapt agentul constatator nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată, nu a comunicat instanței de judecata motivele neprezentării, și nici nu a solicitat amânarea ședinței de judecată. Astfel, prin prisma art.455 alin.(2) Cod Contravențional, care stabilește că absența agentului constatator a procurorului, citat în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, s-a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

**Examinarea fondului cauzei**

6. În conformitate cu prevederile art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională

Conform art.10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de

obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În conformitate cu art.425 alin..(3) Cod contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzându-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 425 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:

procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanța reține că pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Orice acuzat are, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi

martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

7. În speță instanța de judecată reține că la 06.11.2023, agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău, GUȚU Vasilii, a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 , în privința Cristinei CEBANU în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că la data de 06.11.2023 în intervalul orelor 05:00-11:00 fiica minoră a acesteia Cebanu Cristina, a.n.2010, în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul.

8. Pentru a confirma vinovăția Cristinei CEBANU în comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, în calitate de probă la Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, au fost anexate următoarele înscrisuri și probe:

- Informația 112, potrivit căreia se atestă că la data de 06.11.2023, ora 05:36, a parvenit informația privind neachitarea contului.
- Raportul din 06.11.2023, potrivit căruia cet. Harja Vadim Mihail a.n.***** a apelat serviciul unic 112, comunicând că activează în calitate de taximetrist cu automobilul de serviciu ”*****” cu n/î*****, astfel a preluat două persoane de gen feminin în calitate de cliente și a efectuat o cursă contra plată, care nu a fost achitată.
- Cerere din 06.11.2023, potrivit căreia Harja Vadim solicită organelor de drept de a atrage la răspundere conform legislației în vigoare pe persoanele necunoscute de gen feminin, care au călătorit cu taxiul de la str. Drumul Viilor 39 până la șos. Muncești 784, unde ajungând la destinație au refuzat să achite călătoria.
- Declarațiile lui HARJA Vadim din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că acesta activează în calitate de taximetrist, astfel a preluat două persoane de gen feminin în calitate de cliente, care ajungând la destinație au refuzat să achite călătoria.
- Declarațiile lui ALLA Vladislava din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că la 06.11.2023 împreună cu o persoană pe nume Sabina au beneficiat de serviciile unui taxi, care nu au avut posibilitate să îl achite.
- Declarațiile lui CEBANU Cristina din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că a fost anunțată despre aflarea fiicei sale minore la IP Botanica, care a plecat de acasă fără a o anunța unde, iar la apelurile acesteia de a veni acasă ultima a refuzat comunicând că se află în vizită la o cunoscută.

9. Instanța de judecată menționează că obligaţia de întreţinere și educare a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Aceasta se datorează faptului că copiii minori sunt temporar incapabili să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, aceştia necesită a fi educaţi şi învăţaţi de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie.

10. Reieșind din cumulul probator anexat la materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată apreciază că CEBANU Cristina nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de întreținere și educare, iar reieșind din cumulul de probe rezultă cu certitudine că copilul său minor CEBANU Sabina la 06.11.2023 în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul.

11. Astfel, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 107998 din 06.11.2023 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, care fiind coroborat cu probele acumulate, în ansamblu se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea cu vinovăție a contravenției imputate Cristinei CEBANU.

12. În consecință, instanța de judecată determină că ansamblul de probe cercetate confirmă indubitabil învinuirea adusă Cristinei CEBANU în neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de întreținere și educare a copilului minor PALADII Vadim, pentru care faptă şi va fi declarată vinovată şi, respectiv, supusă unei pedepse contravenționale.

13. Concomitent, instanța reține că, fiind citat în cadrul ședinței de judecată, contravenientul nu s-a prezentat și nu a prezentat instanței probe care ar demonstra contrariul celor constatate de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție.

14. La soluţionarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat circumstanţele care dovedesc vinovăţia Cristinei CEBANU, ca în consecinţă şi în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă, în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, să se confirme incontestabil vinovăţia acesteia în săvârșirea contravenţiei prevăzute la art.63 alin.(1) Codul contravențional.

15. Art.63 alin.(1) Cod contravențional, stabilește sancțiune pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

16. La stabilirea sancţiunii, instanţa de judecată ţine cont de prevederile art.art.32, 37 Cod contravenţional, caracterul şi gradul prejudiciabil al contravenţiei, comportamentul contravenientului.

17. Totodată, instanța de judecată menționează că circumstanţe atenuante şi agravante nu au fost identificate.

18. Reieşind din circumstanţele cazului, luând în consideraţie faptul că la momentul săvârșirii contravenției, norma prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional, prevede două forme de sancțiune contravențională (amendă și muncă neremunerată în folosul comunităţii), ţinând cont de prevederile art.37 alin.(3) Cod contravenţional care statuează că munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune coroborată cu faptul că contravenientul nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată şi nu a dat acordul privind aplicarea unei sancţiuni sub formă de munca neremunerată, luând în consideraţie scopul sancţiunii

contravenţionale de reeducare şi corectare a persoanei care a săvârşit contravenţie, instanţa de judecată va stabili lui CEBANU Cristina pentru comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, sancțiune principală sub formă de **amendă în mărime de 10 (zece) unități convenționale, ce constituie suma de 500 (cinci sute) lei.**

19. În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei contravenționale, în conformitate cu prevederile art.art.395, 458, 460, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

**H O T Ă R Ă Ş T E :**

**CEBANU Cristina**, se recunoaște vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, și i se aplică sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 10 (zece) unități convenționale, ce constituie suma de 500 (cinci sute) lei.

Se explică Cristinei CEBANU că potrivit art.34 alin.(3) Cod contravențional al Republicii Moldova, aceasta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Copia hotărârii se înmânează participanților la proces.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 30 mai 2024.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

**Preşedintele şedinţei, Judecător Vitalie BUDECI**

**DOSAR NR. 4-23163994-12-4-17112023 (4-3698/2023)**
**- CEBANU Cristina- art.63 alin.(1) Cod contravențional**

# H O T Ă R Â R E
**ÎN NUMELE LEGII**

**30 mai 2024**
**mun.Chişinău**

**JUDECĂTORIA CHIŞINĂU (SEDIUL BUIUCANI)**

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Vitalie BUDECI
Grefier – Veronica NICU-DEMIAN

în lipsa:
- Persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional – CEBANU Cristina
- Agentului constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău – GUȚU Vasilii

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, întocmit în privința lui

**CEBANU Cristina**, născută la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliată în **********, **********,

în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova.

## A C O N S T A T A T :

1. CEBANU Cristina, nu a îndeplinit corespunzător obligațiunile de întreținere și educare a copilului minor, care în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul. Astfel, CEBANU Cristina a comis contravenția prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional.
2. Drept consecință, la 06.11.2023, agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău, GUȚU Vasilii, a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998, în privința lui CEBANU Cristina, în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional.
3. La 16.11.2023, în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), a parvenit demersul înaintat de către Inspectoratul de Poliție Botanica al DP mun.Chișinău, privind examinarea cauzei contravenționale pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, întocmit în privința lui CEBANU Cristina, în temeiul art.63 alin.(1) Cod contravențional, prin intermediul PIGD cauza menţionată fiind repartizată pentru examinare la data de 17.11.2023, judecătorului Vitalie BUDECI, fiindu-i atribuit numărul de referință 4-3698/2023.

**Poziția participanților la proces și procedura de citare**

4. Pentru a asigura prezența în cadrul ședinței de judecată a *persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional CEBANU Cristina*, grefiera a expediat citație la adresa acestei, care a fost restituită instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat". În acest sens, instanța de judecată apreciază că procedura de citare a fost respectată, și respectiv, prin prisma art.455 alin.(3) Cod contravențional, potrivit căruia neprezentarea în ședință a făptuitorului legal citat fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, s-a dispus examinarea cauzei în absența acesteia.

5. Pentru a asigura prezența în cadrul ședinței de judecată a *agentului constatator GUȚU Vasilii,* grefierul a expediat la adresa electronică a instituției din care acesta face parte o citație, fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la materialele cauzei contravenționale, însă indiferent de acest fapt agentul constatator nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată, nu a comunicat instanței de judecata motivele neprezentării, și nici nu a solicitat amânarea ședinței de judecată. Astfel, prin prisma art.455 alin.(2) Cod Contravențional, care stabilește că absența agentului constatator a procurorului, citat în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, s-a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

**Examinarea fondului cauzei**

6. În conformitate cu prevederile art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională

Conform art.10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de

obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârșirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În conformitate cu art.425 alin..(3) Cod contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzându-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 425 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:

procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanța reține că pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Orice acuzat are, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi

martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

7. În speță instanța de judecată reține că la 06.11.2023, agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP a mun. Chișinău, GUȚU Vasilii, a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 , în privința Cristinei CEBANU în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că la data de 06.11.2023 în intervalul orelor 05:00-11:00 fiica minoră a acesteia Cebanu Cristina, a.n.2010, în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul.

8. Pentru a confirma vinovăția Cristinei CEBANU în comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, în calitate de probă la Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 107998 din 06.11.2023, au fost anexate următoarele înscrisuri și probe:

- Informația 112, potrivit căreia se atestă că la data de 06.11.2023, ora 05:36, a parvenit informația privind neachitarea contului.
- Raportul din 06.11.2023, potrivit căruia cet. Harja Vadim Mihail a.n.***** a apelat serviciul unic 112, comunicând că activează în calitate de taximetrist cu automobilul de serviciu ”*****” cu n/î*****, astfel a preluat două persoane de gen feminin în calitate de cliente și a efectuat o cursă contra plată, care nu a fost achitată.
- Cerere din 06.11.2023, potrivit căreia Harja Vadim solicită organelor de drept de a atrage la răspundere conform legislației în vigoare pe persoanele necunoscute de gen feminin, care au călătorit cu taxiul de la str. Drumul Viilor 39 până la șos. Muncești 784, unde ajungând la destinație au refuzat să achite călătoria.
- Declarațiile lui HARJA Vadim din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că acesta activează în calitate de taximetrist, astfel a preluat două persoane de gen feminin în calitate de cliente, care ajungând la destinație au refuzat să achite călătoria.
- Declarațiile lui ALLA Vladislava din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că la 06.11.2023 împreună cu o persoană pe nume Sabina au beneficiat de serviciile unui taxi, care nu au avut posibilitate să îl achite.
- Declarațiile lui CEBANU Cristina din 06.11.2023, potrivit cărora se atestă că a fost anunțată despre aflarea fiicei sale minore la IP Botanica, care a plecat de acasă fără a o anunța unde, iar la apelurile acesteia de a veni acasă ultima a refuzat comunicând că se află în vizită la o cunoscută.

9. Instanța de judecată menționează că obligaţia de întreţinere și educare a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Aceasta se datorează faptului că copiii minori sunt temporar incapabili să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, aceştia necesită a fi educaţi şi învăţaţi de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie.

10. Reieșind din cumulul probator anexat la materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată apreciază că CEBANU Cristina nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de întreținere și educare, iar reieșind din cumulul de probe rezultă cu certitudine că copilul său minor CEBANU Sabina la 06.11.2023 în urma călătoriei cu taxiul nu a achitat contul.

11. Astfel, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 107998 din 06.11.2023 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, care fiind coroborat cu probele acumulate, în ansamblu se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea cu vinovăție a contravenției imputate Cristinei CEBANU.

12. În consecință, instanța de judecată determină că ansamblul de probe cercetate confirmă indubitabil învinuirea adusă Cristinei CEBANU în neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de întreținere și educare a copilului minor PALADII Vadim, pentru care faptă şi va fi declarată vinovată şi, respectiv, supusă unei pedepse contravenționale.

13. Concomitent, instanța reține că, fiind citat în cadrul ședinței de judecată, contravenientul nu s-a prezentat și nu a prezentat instanței probe care ar demonstra contrariul celor constatate de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție.

14. La soluţionarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat circumstanţele care dovedesc vinovăţia Cristinei CEBANU, ca în consecinţă şi în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă, în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, să se confirme incontestabil vinovăţia acesteia în săvârșirea contravenţiei prevăzute la art.63 alin.(1) Codul contravențional.

15. Art.63 alin.(1) Cod contravențional, stabilește sancțiune pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

16. La stabilirea sancţiunii, instanţa de judecată ţine cont de prevederile art.art.32, 37 Cod contravenţional, caracterul şi gradul prejudiciabil al contravenţiei, comportamentul contravenientului.

17. Totodată, instanța de judecată menționează că circumstanţe atenuante şi agravante nu au fost identificate.

18. Reieşind din circumstanţele cazului, luând în consideraţie faptul că la momentul săvârșirii contravenției, norma prevăzută de art.63 alin.(1) Cod contravențional, prevede două forme de sancțiune contravențională (amendă și muncă neremunerată în folosul comunităţii), ţinând cont de prevederile art.37 alin.(3) Cod contravenţional care statuează că munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune coroborată cu faptul că contravenientul nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată şi nu a dat acordul privind aplicarea unei sancţiuni sub formă de munca neremunerată, luând în consideraţie scopul sancţiunii

contravenţionale de reeducare şi corectare a persoanei care a săvârşit contravenţie, instanţa de judecată va stabili lui CEBANU Cristina pentru comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional, sancțiune principală sub formă de **amendă în mărime de 10 (zece) unități convenționale, ce constituie suma de 500 (cinci sute) lei.**

19. În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei contravenționale, în conformitate cu prevederile art.art.395, 458, 460, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

**H O T Ă R Ă Ş T E :**

**CEBANU Cristina**, se recunoaște vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art.63 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, și i se aplică sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 10 (zece) unități convenționale, ce constituie suma de 500 (cinci sute) lei.

Se explică Cristinei CEBANU că potrivit art.34 alin.(3) Cod contravențional al Republicii Moldova, aceasta este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Copia hotărârii se înmânează participanților la proces.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 30 mai 2024.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

**Preşedintele şedinţei, Judecător** /semnătura/ **Vitalie BUDECI**

Copie veridică
/Judecător V.BUDECI/ _____